

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 10/12/2024.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 111

Có nhiều người cảm thấy trần trở vì nghiệp lực của họ không thể chuyển đổi, tập khí phiền não vẫn đeo bám. Thực ra, chỉ cần chúng ta tự hỏi lại chính mình rằng chúng ta có muốn dứt trừ tập khí phiền não hay không? Đừng nên cho rằng chúng ta đang rất nỗ lực công phu tu hành, có lẽ chúng ta chỉ mới dụng công trên hình tướng chứ chưa thực chất ở nội tâm cho nên phiền não không thể dứt trừ được.

Ví dụ khi chúng ta phô tô một văn bản thì nếu văn bản gốc nhàu nhĩ, bị ướt thì bản phô tô khó thể đẹp được, cũng vậy nếu tâm chúng ta đẹp thì mọi việc làm, mọi hành động, mọi khởi tâm động niệm của chúng ta đều đẹp và ngược lại, nếu nội tâm của chúng ta chưa chân thành tuyệt đối thì những thứ chúng ta làm ra không thể đẹp. Hòa Thượng nói phương pháp giải trừ phiền não tốt nhất chính là chuyển ác thành thiện, chuyển mê thành ngộ, chuyển ngạo mạn thành bình đẳng, chuyển ô nhiễm thành thanh tịnh.

Chúng ta hãy cùng quán sát xem trong nội tâm của chúng ta đã có sự chuyển biến như thế này hay chưa? Đương nhiên không có việc nội tâm đã chuyển rồi mà tập nghiệp lại không thay đổi được. Vì sao? Vì chư Phật Bồ Tát, tổ sư đại đức nhiều đời đã chứng thật cho chúng ta. Ngày nay, nhiều người tu hành không chuyển đổi được, không làm ra được biểu pháp nên không làm được tấm gương cho người đời, khiến người đời đặt câu hỏi: “*Một nhà tu hành mà sao lại như vậy?*”

Mọi khởi tâm động niệm của chúng ta đều vì người khác mà lo nghĩ thì đây chính là thiện, đây chính là chuyển ác thành thiện. Việc đầu ngày của bản thân tôi kể từ khi thức dậy là nghĩ đến cách làm thế nào để lợi ích cho người khác chứ không phải là nghĩ con mình, cháu mình giờ này ra sao hay mình cần phải làm gì, mua gì cho con, cho cháu? Sau đó, trong ngày là tôi thực tiễn những điều suy nghĩ đó mà không cần động tâm tư duy thêm lần nữa.

Chúng ta chuyển ý niệm “*tự tư tự lợi*” thành ý niệm lợi tha, tâm chúng ta một khi chuyển đổi như thế thì hoàn cảnh xung quanh hay thân thể của chúng ta sẽ thay đổi. Thân của chúng ta là y báo và chánh báo là tâm chúng ta. Chúng ta thật may mắn vì có thể quan sát rất rõ ràng cả một bức tranh về cuộc đời vô cùng hoàn hảo, không tỳ vết của Hòa Thượng trong 96 năm, cuộc đời của Hòa Thượng Hải Hiền trong 112 năm. Đây

là những bức tranh chúng ta phải chiêm ngưỡng, các Ngài mới đúng là chân thật tu hành. Ở thế gian, chúng ta có bức tranh của Bác Hồ.

Mặc dù chúng ta sinh vào thời không có Phật nhưng có lẽ thời đại của chúng ta rất hạnh phúc. Nếu so sánh với những người sinh trong thời Phật tại thế thì số người gặp được Phật là bao nhiêu? Rất nhiều người chưa từng được nghe là có Phật. Gặp được Phật rồi, tin Phật, tu hành giải thoát là bao nhiêu? Chúng sanh thời kỳ đó vẫn phải trải qua chiến tranh còn chúng ta ngày nay được sống trong hòa bình.

Khoa học cũng nghiên cứu về vật chất và phát hiện ra vật chất được cấu tạo từ các nguyên tử. Sau đó nhỏ hơn nguyên tử, khoa học tìm ra hạt quắc tiếp đến là nhỏ hơn hạt quắc là lân hư Trần - là bụi nhỏ gần như là hư không. Cuối cùng, trong hư không ấy, khoa học phát hiện ra là các sóng động của ý niệm. Tất cả đều từ nơi ý niệm mà biến hiện. Phật từ rất lâu đã khẳng định mọi thứ đều từ nơi ý niệm của con người. Do đó, nếu chúng ta chuyển ý niệm thành thiện thì mọi hoàn cảnh xung quanh chúng ta đều tốt đẹp.

Hoàn cảnh xung quanh dù ác liệt đến đâu mà nội tâm chúng ta đã chuyển đổi rồi thì hoàn cảnh không tác động đến tâm chúng ta. Đương nhiên, do vì chúng ta đang sống trong cõi Ta Bà này nên chúng ta vẫn phải chấp nhận trọng nghiệp chiêu cảm, cộng nghiệp chung với nhân loại. Chỉ khi chúng ta về thế giới Tây Phương Cực Lạc, chúng ta sẽ có cộng nghiệp thiện, được nghe Phật giảng Kinh thuyết pháp, Bồ Tát giảng giải thắc mắc, xung quanh toàn là bạn lành, làm ra biểu pháp hy sinh phụng hiến, không có ai là “*tự tư tự lợi*”.

Ở cõi Ta Bà này, vẫn có hiện tượng người tu hành nhiều năm vẫn làm ra biểu pháp cản trở người khác. Cho nên tôi chỉ nhắc mọi người hãy quan sát lại xem chúng ta đang làm tốt đẹp cho cuộc đời này, đang tiếp nối những việc tốt đẹp mà người khác đã làm hay chúng ta đang làm ngược lại, đang phá hoại, đang cản trở? Câu chuyện về Hòa Thượng Hải Hiền bị người ta không cho ăn chay, niệm Phật, lạy Phật thì Ngài nửa đêm lúc mọi người ngủ hết, Ngài dậy lạy Phật, niệm Phật đã cho chúng ta thấy quyết tâm chuyển đổi là như thế nào.

Trong hoàn cảnh ác liệt như thế, Ngài vẫn tu hành. Ngài không giống chúng ta là kêu la rằng: “*Tôi muốn sửa tập khí lắm rồi mà không sửa được!*” Chắc chắn không thể có chuyện không chuyển đổi được, không sửa đổi được! Hòa Thượng nói chúng ta chuyển đổi nội tâm rồi thì cũng phát khởi tâm đại từ đại bi. Có người làm ra vẻ như đã bỏ đi “*tự tư tự lợi*”, bỏ ra rất nhiều tiền bố thí nhưng thật ra vẫn chưa phát khởi được tâm đại từ đại bi.

Hòa Thượng nói: “***Bạn khởi được tâm đại từ đại bi rồi thì mọi thống khổ, đau khổ không làm gì được bạn. Các đồng tu không tin thì tự tham khảo, tự làm thì sẽ biết!***”

Câu hỏi đầu tiên trong bài học hôm nay, có người hỏi Hòa Thượng rằng: “*Kính bạch Hòa Thượng, con niệm Phật vẫn cảm thấy chưa chắc ăn, cần phải trì chú thêm một chút, như vậy thì công phu có lực không?*”

Hòa Thượng trả lời: “*Nếu bạn cảm thấy không an tâm thì bạn có thể trì thêm chú. Chánh trợ song tu. Chánh là niệm Phật, trợ tu là trì chú. Có người lấy trì danh niệm Phật làm chánh tu, dùng trì giới mật chú làm trợ tu. Việc này cũng được! Tuy nhiên, Đại sư Liên Trì và Đại sư Ngẫu Ích đề xướng chánh tu là chấp trì danh hiệu và trợ tu cũng là chấp trì danh hiệu, đem chánh trợ hợp nhất thì đây là phương pháp của tổ sư.*” Chúng ta biết Ngài Liên Trì, Ngài Ngẫu Ích là hai trong 13 vị tổ Tịnh Độ của chúng ta.

Trong một lần dự lễ vía Phật A Di Đà ở Vĩnh Long, có người từng hỏi tôi về đề tài chánh tu và trợ tu này. Họ hỏi về Địa tạng Chiêm sát pháp làm trợ tu. Tôi không phản đối nhưng cũng khuyên họ tại sao không chánh trợ tu đều là niệm Phật hiệu. Câu hỏi của họ cho thấy tín tâm của họ không đủ. Chúng ta tu hành Tịnh Độ có Tịnh Độ Tam Tư Lương gồm Tín, Nguyện, Hạnh tức là tin sâu, nguyện thiết, hành miên mật.

Nếu niệm Phật vẫn không an tâm nên trì thêm chú vậy thì chưa phải là tin sâu. Thế gian có rất nhiều người không an tâm như vậy. Họ muốn chắc ăn nên Thiên Tịnh song tu; Thiên Tịnh Mật tam tu. Cũng có người từng hỏi tôi là có nên đi cúng sao, giải hạn đầu năm cho chắc chắn không? Tôi trả lời họ là cũng tốt bởi lúc đó bản thân họ chưa quyết liệt chuyển ác thành thiện, họ ngày ngày vẫn còn làm ác, khởi tâm của họ vẫn còn là “*tự tư tự lợi*”. Đó cũng là lý do khiến họ bất an. Nếu họ hoàn toàn xả bỏ thì có gì nữa để bất an?

Tại sao họ không có đủ niềm tin? Vì họ chưa thật làm! Trong mọi sự mọi việc thế gian hay xuất thế gian đều phải có niềm tin. Có niềm tin vững chắc và thực hành theo phương pháp, đạo lý đã được Phật Bồ Tát chỉ dạy thì sẽ có được kết quả tốt. Pháp tu Tịnh Độ được tổ sư đại đức nhiều đời đã tu và được Thích Ca Mâu Ni Phật khuyên dạy và nhắc đến trong hơn 200 bộ Kinh thuộc Đại Tạng Kinh. Vậy mà tại sao họ vẫn không tin, chỉ cần có người khác nói rằng không có Tịnh Độ thì họ liền tin theo.

Bấy lâu nay chúng ta học với Hòa Thượng Tịnh Không. Cả đời của Ngài chuyên tu chuyên hoằng Tịnh Độ, từ khi bắt đầu đến sau cùng, Ngài chuyên giảng về Tịnh Độ còn các pháp khác Ngài giảng là do có người thỉnh cầu nhưng tất cả đều dẫn người ta về Tịnh Độ. Có người thắc mắc là Ngài tu Tịnh Độ mà giảng Kinh Kim Cang? Khi giảng Kinh Kim Cang, Hòa Thượng đã lấy Kinh Vô Lượng Thọ để chú giải. Trong Kinh Kim Cang có câu: “*Ứng vô sở trụ, nhi sanh kỳ tâm*”. Vậy làm thế nào để sanh tâm? Hãy niệm “*A Di Đà Phật*”! Mỗi lần tâm sanh khởi thì hãy sanh khởi câu “*A Di Đà Phật*”. Làm thế nào để trụ tâm (giữ được tâm không loạn động)? Hãy niệm “*A Di Đà Phật*”!

Tin sâu, nguyện thiết, hành miên mật là ba tư lương mà chúng ta phải chuẩn bị đầy đủ. Hòa Thượng nói tiếp: ***“Then chốt thành bại của Thế gian và xuất thế gian pháp nằm ở chỗ tín tâm. Nếu tín tâm không đủ thì thành tựu sẽ rất khó! Hãy lấy việc khám bệnh làm thí dụ. Bệnh của bạn có phải là bác sỹ làm cho bạn hết bệnh không? Không phải vậy mà là do bạn có niềm tin bệnh của bạn sẽ được điều trị khỏi, bạn có niềm tin với bác sỹ, bạn có niềm tin với phương thuốc mà bác sỹ đưa ra.***

“Nếu bạn gặp một bác sỹ có trình độ y dược cao tay nhưng bạn không có niềm tin, hoài nghi đối với bác sỹ thì khi người ta chuẩn đoán, đưa ra phương pháp chữa bệnh cho bạn thì bạn chữa cũng không có hiệu quả. Do đây có thể biết, không chỉ trên Phật Kinh đã nói: “Tín vi đạo nguyên công đức mầu, trưởng dưỡng nhất thiết chơn thiện căn” – Niềm tin là mẹ đẻ của các công đức và từ đó sẽ trưởng dưỡng mọi căn lành của chính chúng ta.

“Thế gian pháp hay xuất thế gian pháp đều quyết định bởi niềm tin của chính mình. Đây chính là nhà Phật đã nói: “Tất cả pháp đều do tâm mình sinh ra” cho nên tín tâm quan trọng hơn bất cứ thứ gì.”

Chúng ta tin là chúng ta sẽ làm được. Ngày đầu tiên khi tôi học lái xe, tôi thấy khó khăn vô cùng, lần đầu tôi thi rớt, phải thi lại, lần hai thi lại cũng đỗ nhưng sát nút. Nhưng bây giờ thì khác, cảm giác như mình có thể hòa nhập vào chiếc xe, bánh trước của xe như chân của mình vậy. Công tác phiên dịch cũng vậy, ngày đầu thì tra từ điển rất nhiều, hiện tại hầu như đã dễ dàng hơn rất nhiều, không cần tra từ nhưng mọi từ đều có thể hiểu.

Có người đang làm việc thiện thì gặp các chuyện không tốt, nên bỏ các việc thiện không làm nữa. Tuy họ làm việc thiện nhưng họ lại chưa hiểu rõ phương pháp, đạo lý nên làm chưa đúng, không thể sanh khởi niềm tin sâu sắc. Còn chúng ta có phải là rất dễ bị xao động bởi tiếng nói của người có danh phận, địa vị, giàu sang hoặc người chúng ta mang ơn huệ.

Hòa Thượng dạy chúng ta tri ân báo ân người cho chúng ta ơn huệ, tuy nhiên, chúng ta phải làm đúng như pháp. Chúng ta học Phật thì phải theo luật nhân quả, ở thế gian thì phải xem việc chúng ta làm có đúng luật pháp không chứ không phải cứ nói đến báo ân là nỗ lực làm dù có sai trái, mang nghĩa khí quân tử để làm việc tiểu nhân.

Trên Kinh chỉ dạy “y giáo phụng hành”, nghĩa là chúng ta y theo lời dạy của thầy mà làm theo. Nếu thầy dạy phá trai phạm giới mà mình cũng làm thì sai rồi! Không Lão Phu Tử từng khẳng định “*Tư vô tà*” để trả lời câu hỏi của học trò là làm thế nào để không mắc sai lầm. “*Tư vô tà*” là tư tưởng không có “*Tự tư tự lợi*”, cho nên nếu ai dạy mình “*tự tư tự lợi*” thì chính mình đã rơi vào lưới tà rồi. “*Danh vọng lợi dưỡng*”, chìm đắm trong ảo danh ảo vọng, trong “*năm dục sáu trần*”, ngày ngày phụng sự thầy đồ đẹp, ăn uống là tà rồi. Chìm đắm trong “*tham sân si*” là tà rồi. “*Y giáo phụng hành*” là gì?

Là y theo lời dạy mà lời dạy đó phải phù hợp với đạo lý mà Phật, Bồ Tát, Cổ Thánh Tiên Hiền đã dạy, phải “*Tư vô Tà*” và cứ thế mà làm theo.

Cho nên tu hành phải nắm rõ cương lĩnh, đạo lý, phương pháp nếu không chúng ta không khác gì con rối bị người khác chỉ đạo, không khác gì con gấu bông bị đưa trẻ buộc dây vào cổ mà kéo đi. Như thế thật là đáng thương! Chúng ta làm đúng đạo lý phương pháp mà Phật đã dạy thì mọi đau khổ từ tận ngọn nguồn đều vắng bật, không còn trong chúng ta.

Hòa Thượng nhắc đến câu nói trong Kinh Hoa Nghiêm là “*Tín vi đạo nguyên công đức mẫu, trường dưỡng nhất thiết chư thiện căn*” - Niềm tin là mẹ đẻ công đức, trường dưỡng tất cả các căn lành. Vậy chúng ta sẽ đặt niềm tin vào ai? Chúng ta tin vào Phật, Bồ Tát, Cổ Thánh Tiên Hiền chứ không tin vào những thứ ảo danh ảo vọng, tà tri, tà kiến, tham sân si ngạo mạn. Chúng ta tin Khổng Lão Phu Tử, Ngài từng dạy rằng: “*Nhân phi nghĩa bất giao, vật phi nghĩa bất thủ*” – người không có nghĩa thì mình không giao kết, vật không phải của mình thì mình không cầm. Chúng ta tin Hòa Thượng khi Ngài giải thích về hai chữ “*quân tử*” là người thấy lợi không màng, thấy khó dần thân vào. Nếu chúng ta không làm đúng với lời của Thánh nhân dạy thì chẳng trách sao mà phiền não, rối ren vẫn đến với chúng ta.

Hòa Thượng dạy chúng ta hãy mở tâm mà cho đi vô điều kiện để chúng ta kiểm xem tâm mình có phiền không? Việc chúng ta trồng rau, cúng dường rau đi các nơi là cách chúng ta đang học việc chuyển ác thành thiện, chuyển đổi ý niệm “*tự tư tự lợi*” thành ý niệm lợi tha. Cho nên việc đầu tiên là chúng ta phải xây dựng cơ sở của niềm tin. Bức tranh sống động về cả cuộc đời của Hòa Thượng là cơ sở niềm tin của chúng ta. Bức tranh của Ngài tuyệt đẹp, không tỳ vết về nhân cách, về đạo đức và đời sống tu hành. Chúng ta không chịu nhìn vào bức tranh đó để tu hành mà chạy theo những thứ “*tự tư tự lợi*”, “*danh vọng lợi dưỡng*”, chìm đắm trong “*năm dục Tài Sắc Danh Thù*”, “*tham sân si ngạo mạn*” thì chúng ta làm sao tránh được khổ đau./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!